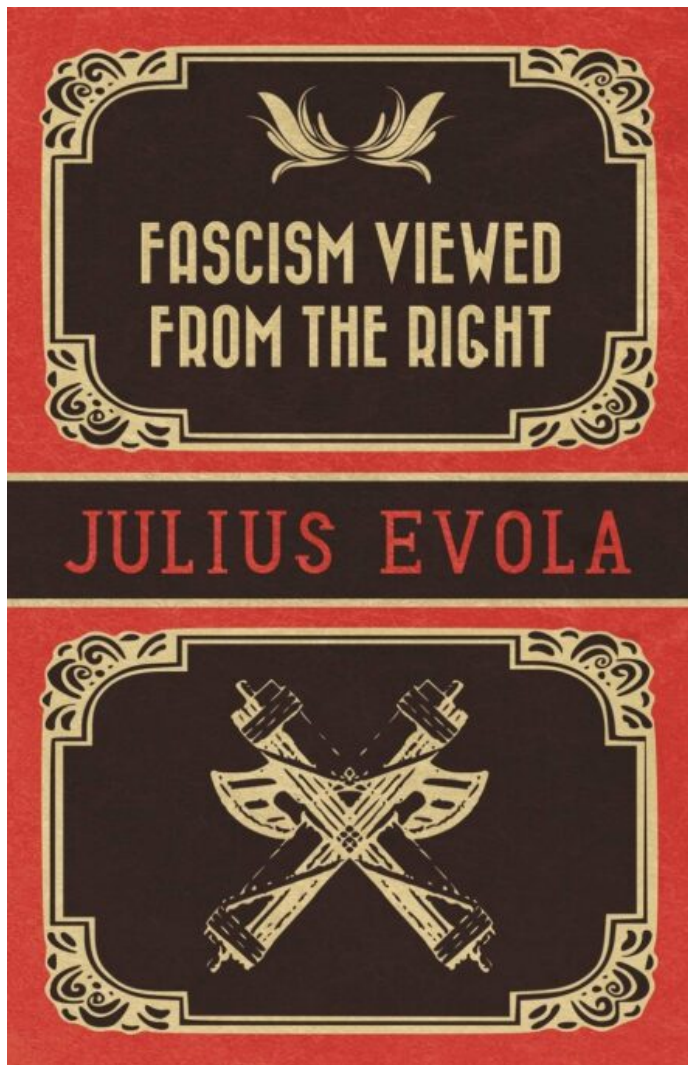

Autor: Ted Sallis

Evolova kritika italského fašismu.

Negativa knihy převažují nad pozitivy. Literární styl je celkově mizerný, jak bývá pro tento typ autorů typické. Dobrý autor má psát natolik jasně, aby vzdělaní lidé dokázali textu poměrně snadno porozumět. Přehnaně složité konstrukce či styl bývají útočištěm spisovatelů se slabými argumenty a mlžení zde může posloužit jako účinná kamufláž neschopnosti.

Z Evolových tradicionalistických utkvělých představ se mi (jen s trochou nadsázky) **dělá zle**. Obhajuje monarchii a považuje za správné, že se Mussolini musel dělit o moc s neschopným panovníkem (který podle Evoly „po právu“ vládl mocí *Il Duceho* sesadit – byť Evola naznačuje svůj nesouhlas s královou zradou). Podle Evoly mohl Mussolini být pouhým královým poradcem. Komu nakonec záleží na těch nejlepších „plebejích“ – uvolněte cestu králi! Šašek...

Evola se ohrazuje také proti všem masovým hnutím a odmítá populismus, jako bychom snad mohli bělochy nadchnout pro změnu společnosti s ultra reakcionářským, monarchistickým krédem, jež by snad mohlo být lákavé tak pro horní desetinku procenta obyvatelstva.

Evolovy odsudky Mussoliniho pronatalistické politiky byly hloupé už v době svého vzniku, dnes se pak ve světle mizivé italské porodnosti a rychle stárnoucí populace jeví naprosto bizarně. Hádám, že pro Evolu a další „tradicionalisty“ jsou početné rodiny čímsi „masovým“, „plebejským“ a nehodným „aristokratů ducha“. Kdyby to bylo na nerealistických, elitářských tradicionalistech, probíhal by demografický zánik bělochů ještě rychlejším tempem, než je tomu dnes.

Přímo odporná pak je kritika Giovanni Gentileho, který coby filozof tradicionalistického pisálka Evolu převyšuje o několik tisíc řádů.

Nesouhlasím ani s Evolovým upřednostňováním postavení státu nad národ a lid.

Najde se v knize i něco pozitivního? Evolova teze, že fašismus měl vynaložit větší úsilí na vytvoření elity, „Řádu“, místo důrazu na stát jedné strany, platí, stejně tak jeho poznámky o ekonomice a korporativismu. Souhlasit lze i s názorem, že je-li stát dostatečně silný, může si dovolit zaručit jistý stupeň osobní svobody a decentralizace vnitřních složek státu. Tento postoj je slučitelný s dělením (*Normana*) Lowella na Impérium a dominium, kde mocné jednotící impérium dovoluje lokální suverenitu (decentralizace) jednotlivým složkám impéria. Evola byl proti neodbytnému totalitarismu a vyzýval, aby stát sám šel příkladem v uvádění „tenze“, vážnosti do praxe, a tak směřoval lidi k těm správným pravicovým modelům, nad nimiž bdí elitní řád.

Solidní je i Evolův pohled na válku, kde mj. otevírá zajímavou úvahu: podobně jako měli po 1. světové válce navrátní se frontoví veteráni značný vliv na politický život poválečného Německa a Itálie, tak i v případě případného vítězství vojsk Osy by veteráni 2. světové války velmi pravděpodobně „postrčili“ vnitřní politiku fašistické Itálie i národně socialistického Německa směrem bližším Evolovým ideálům (ať už si o nich můžeme myslet cokoliv).

A co rasa? Zde spatřuji jak pozitiva, tak negativa. Nesouhlasím s Evolovým důrazem na „aristokratickou, spirituální rasu“, jak už jsem v minulosti opakovaně rozváděl. Na druhou stranu s ním ovšem souhlasím, že při jakémkoliv komplexnějším hodnocení rasy je nutno vzít v potaz individuální nadřazenou úroveň příslušníků elity. Stejně tak opakovaně zdůrazňuji, že nadřazenost nemá být dědičným privilegiem, ale musí být tvrdě vysloužena. To je v ostrém kontrastu s přesvědčením „Královen kvót našeho Herrenvolku“ (*autor, podle svých vyjádření jihoevropského původu, takto posměšně označuje čelní bělošské americké aktivisty, povětšinou etnicky anglosaského/severoevropského původu, lidi jako William Pierce, Peter Brimelow, Jared Taylor, David Duke, John Derbyshire, Greg Johnson, Richard Spencer atd.*), že jim jejich původ automaticky propůjčuje vedoucí postavení, bez ohledu na jejich opakovaně projevovanou, až komickou neschopnost i jejich do očí bijící osobní nedostatečnost.

Evola uvažoval správně, také když říkal, že italský rasový archetyp by měl být „árijsko-římský“, nikoliv „nordicko-árijský“, i v tom, že skutečně pravicový italský Stát má povinnost „formovat rasu“, tj. vytvořit z dostupného lidského materiálu Italy nového typu (alespoň v rámci elit). Konečně se Evola nemýlil, ani když píše, že **fašismus nezklamal italský národ, ale naopak**. Podobně jako já sám (moderním) Italům ostře vytýká jejich nemožný, hedonistický, neukázněný, slabošský, fintivý charakter a dovozuje, že právě ten měl značný podíl na konečném neúspěchu Mussoliniho režimu.

A přestože neměl Evola příliš vysoké mínění o Italské sociální republice (*Saló*), tj. Mussolinim s německou oporou ovládaném torzu země na sklonku války, neupírá tomuto druhému fašistickému státu, že italský národ zde ukázal svou hrdinštější a ukázněnější tvář, když oddaně bojoval za ztracenou věc.

Obecněji pak Evola zhusta píše z obecněji pravicové – „pan-pravicové“, chcete-li – perspektivy a mnohé z jeho postřehů se vztahují na pravicové aktivisty mnoha odlišných ideologicky-duchovních proudů. Jakmile však zaujme vyhraněnější „tradicionalistický“ náhled, odcizuje si ty z nás, kdo s tímto náhledem ostře nesouhlasí. Evolovy antipopulistické, monarchické, „tradicionalistické“ pozice považuji, jakkoliv se i zde občas najdou pozitivní prvky, za zásadně pomýlené.

Můj náhled je futuristický, stavějící se proti tradicionalismu (jak je vymezují Evola a jeho přívrženci z řad „hnutí“).